

Spørgsmaal, som Pilatus i sin Tid stillede over for Sandheden: Hvad er Sandhed, sagde han, og hvad er Retfærdighed, kan man spørge. Sagen er, at Retfærdighedens Gudinde er nøgen, og hun lader sig ikke paaklæde af en hver som helst efter Behag. Jeg tror, jeg har tilstrækkeligt svaret paa dette Spørgsmaal. Naturligvis er jeg enig med den ærede Konseilspræsident i, at man bør fra alle Sider, hvad man naturligvis ogsaa gør, bestræbe sig for Gennemførelse af Retfærdigheden, men Retfærdigheden er ikke den samme i alle Personers Mund, det er kort og godt Opportunitetshensynet, der er det afgørende. Det var altsaa ikke, som det ærede Medlem fra Løvel troede, en Fortalelse, paa ingen mulig Maade! Men jeg skal senere komme tilbage til det ærede Medlem for Løvel, som havde mærkværdige Paralleler at drage paa dette Omraade.

Der er fremkommet en anden Udtalelse fra den ærede Konseilspræsident, som stod i Relation til denne, nemlig at den Understøttelse, der ikke kom fra Hjertet, ikke er meget værd. Jeg deler ikke den ærede Konseilspræsidents Opfattelse. I Politik spørger man grumme lidt om, hvorfor Understøttelsen gives, man spørger, om den, man kan faa, er tilstrækkelig til at gennemføre de Formaal, man har sat sig. Der er derimod en anden Ting, som der ofte bliver Spørgsmaal om, og det er, hvad koster den Understøttelse, jeg skal søge for at gennemføre mine Ønsker paa det og det Punkt, og det er vist noget, man spørger mere om end om, hvorvidt den Understøttelse, der ydes, kommer fra Hjertet eller fra Nyrerne. Jeg mener, at det tjener ikke til Ære for den ærede Konseilspræsidents Opfattelse af Livet i sin Helhed, at han ser paa det, som han antydede, men i hvert Fald mener jeg, at det kan være rigtigt en Gang ogsaa at se Sagen i det rigtige Lys. Med Hensyn til den almindelige Valgret udtalte den ærede Konseilspræsident en Opfattelse, jeg ganske deler, nemlig den, at vi hverken har eller vil faa almindelig Valgret i dette Ords egentligste Forstand. De Regler, han opstillede, nemlig at man skal have tilstrækkelig Oplysning og tilstrækkelig Interesse for Politik — man kunde vel have omskrevet dette sidste til

tilstrækkelig Modenhed — er netop de to Fordringer, vi fra vor Side have opstillet, saa det er jeg ganske enig med den ærede Konseilspræsident i. Det bliver, sagde han, en Skønssag, hvor Grænsen skal trækkes. Det er rigtigt, det bliver en Skønssag, men nu skønne vi fra vor Side, at det Spring, som det synes, at Regeringen saavel som dens Parti her i Salen staar i Færd med at gøre, vil gaa langt ud over den Oplysning og Modenhed, der i dette Øjeblik er til Stede, naar man vil vente en rolig og sikker Udvikling uden Spring; det er det hele.

Jeg har naturligvis ikke villet sige, naar jeg udtalte mig spøgende, idet jeg benyttede den Sætning, at det, som Konservatismen vil kunne fremmes ved eller støtte sig til, var ikke alene dens egne gode Gerninger, men de Fejl, som Modstanderne begik, at jeg ønskede, at Regeringen skulde begaa saa mange Fejl som muligt, men jeg tvivler ikke om, at det vil gaa den i Skrøbelighed, som det er gaaet dens Forgængere, at den vil begaa sine Fejl efterhaanden. Det er nemlig en Kendsgerning, at det ikke undgaas. Saa siger den ærede Minister dertil, at er der noget, der er sikkert i denne Verden, — der er nu ikke saa meget, der er sikkert, formodentlig —, er det den Kendsgerning, og den viser Historien, at et Parti ikke bliver stærkt ved Modpartens Fejl, men ved sine egne gode Gerninger. Men det er netop det, Historiens Lære ikke viser, tværtimod! Historiens Lære viser det stik modsatte, nemlig, at det langt mere er Modstanderens Fejl end egen Fortjeneste, hvorpaa man kommer frem. Og jeg vil da ogsaa gøre opmærksom paa, at det kan vel neppe kaldes Fortjenester alt, hvad denne Regering og det Parti, hvortil den støtter sig, har bedrevet under de foregaaende Regeringer, tværtimod, der er adskillige Ting, og netop de betydeligste Ting, der ikke kunne staa for en kritisk Domstol. Men det, der hjalp dem trods deres Mangel paa gode Gerninger, var vore enorme Fejl. Saa siger den ærede Konseilspræsident — og deri er jeg langt mere enig med ham —, at Højre maa slaa om, hvis det vedblivende vil være Bæreren af Konservatismen. Det har Ministeren ganske sikkert Ret i, der er mange Ste-